

COMPARTIMENTUL CURRICULUM ȘI INSPECȚIE ȘCOLARĂ
COMPARTIMENTUL MONITORIZAREA CURRICULUMULUI DESCENTRALIZAT .

INSPECTORATUL ȘCOLAR AL MUNICIPIULUI BUCUREȘTI

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
CERCETĂRII
TINERETULUI
ȘI SPORTULUI

Nr. înregistrare ISMB: 7064 / 12.04.2011

Avizat,
Inspector Școlar General,
Cristian ALEXANDRESCU

PROCEDURA OPERAȚIONALĂ CU PRIVIRE LA ORGANIZAREA ȘI DESFĂȘURAREA
ACTIVITĂȚILOR DE AVIZARE A PROIECTELOR DE PROGRAME
PENTRU CURRICULUM LA DECIZIA ȘCOLII (CDȘ)

1. LISTA RESPONSABILILOR CU ELABORAREA, IMPLEMENTAREA ȘI MONITORIZAREA
ACTIVITĂȚILOR DE AVIZARE A PROIECTELOR DE PROGRAME PENTRU CURRICULUM
LA DECIZIA ȘCOLII

Nr. Crt.	Nume și prenume	Responsabilitatea în raport cu procedura	Funcția
1	Gabriel Vrinceanu	Elaborare	Inspectori Școlari de Specialitate
	Luminița Doicin		
	Marioara Neagoe		
	Adriana Sofronea		
	Mirela Mihală		
2	Mihaela CIHO Nicolae NUȚU	Verificare	Inspectori Școlari Generali Adjuncți
3	Cristian ALEXANDRESCU	Avizare	Inspector Școlar General

COMPARTIMENTUL CURRICULUM ȘI INSPECȚIE ȘCOLARĂ
COMPARTIMENTUL MONITORIZAREA CURRICULUMULUI DESCENTRALIZAT .

2. SCOPUL PROCEDURII OPERAȚIONALE

Abordarea activităților de fundamentare, elaborare, avizare a curriculumului la decizia școlii, unitar și eficient, prin raportare la obiectivele specifice și la legislația în vigoare.

3. OBIECTUL PROCEDURII

Prezenta procedură se aplică activităților de avizare a proiectelor de programă de tip opțional, parte a curriculumului la decizia școlii, pe baza propunerilor din unitățile de învățământ preuniversitar de stat sau particular, cu autorizație provizorie de funcționare sau acreditate, din Municipiul București, avizarea fiind atribuită a inspectorilor școlari ai Inspectoratului Școlar al Municipiului București.

Prevederile procedurii urmăresc asigurarea standardelor de calitate și elementelor de conformitate pe care trebuie să le îndeplinească documentele asociate curriculumului la decizia școlii.

4. ACTIVITĂȚI

Acordarea avizului proiectului de programă asociat curriculumului la decizia școlii, de către inspectorii de specialitate ai I.S.M.B. presupune următoarele :

Nr. Crt.	Denumirea activității	Factori implicați
A	Activități la nivelul unității de învățământ	
A.1.	Realizarea unei analize de nevoi/opportunități educaționale la nivelul educabililor înscriși în unitate, precum și a contextului socio-economic local	Echipa managerială a unității de învățământ, comisiile metodice
A.2.	Propuneri privind curriculum la decizia școlii	Cadre didactice, reprezentanți ai Comitetelor de părinți din unitatea de învățământ
A.3.	Realizarea unei analize a resurselor necesare implementării propunerilor CDȘ	Echipa managerială a unității de învățământ, comisiile metodice, Comisia pentru curriculum
A.4.	Stabilirea ofertei educaționale la nivelul unității de învățământ, pentru fiecare clasă,	Echipa managerială, Comisia pentru curriculum, profesorii diriginți, profesori de învățământ primar, institutori, învățători
A.5.	Constituirea portofoliilor aferente fiecărei clase, legate de oferta educațională CDȘ: - lista opționalelor propuse la clasă, - materialele explicative prezentate elevilor și/sau părinților pentru o opțiune argumentată, - opțiunile scrise ale elevilor/părinților, sub semnătură din care să reiasă acordul partenerilor educaționali asupra introducerii în schema orară a clasei a orelor de CDȘ și a titlului/titlurilor pentru care a optat	Profesori diriginți, profesori de învățământ primar, institutori, învățători
A.6.	Definitivarea la nivelul unității, pentru fiecare clasă, a ofertei CDȘ, pe baza centralizării opțiunilor	Comisia de curriculum

COMPARTIMENTUL CURRICULUM ȘI INSPECȚIE ȘCOLARĂ
COMPARTIMENTUL MONITORIZAREA CURRICULUMULUI DESCENTRALIZAT .

Nr. Crt.	Denumirea activității	Factori implicați
	partenerilor educaționali (elevi/părinți)	
A.7.	Constituirea portofoliilor aferente fiecărui tip de CDȘ (fișe de avizare, programe, suporturi de curs)	Comisiile metodice, titularii proiectelor de programe CDȘ
A.8.	Înregistrarea ca document școlar a suportului de curs aferent CDȘ-urilor la nivelul unității de învățământ	Titularii proiectului de programă
A.9.	Completarea fișelor de avizare a opționalelor cu elementele de conformitate (semnături ale responsabilului Comisiei pentru curriculum, director, sigiliul unității de învățământ) și constituirea dosarului care se va prezenta inspectorului de specialitate	Titularii proiectului de programă
B	Activități la nivelul I.S.M.B.	
B.1.	Elaborarea anexelor prezentei proceduri: - model fișă de avizare; - precizări; - calendar de activități;	Comisia de curriculum a ISMB
B.2.	Afișarea pe site-ul ISMB a documentelor conexe activității de avizare a ofertei educaționale de tip CDȘ- opționale	Comisia de curriculum a ISMB, Compartimentul Informatizare
B.3.	Anexarea la portofoliile inspectorilor de specialitate a documentelor conexe activităților de avizare a CDȘ	Inspectori de specialitate

5. ANEXE ALE PROCEDURII

Prezenta procedură va fi însoțită de anexe:

1. Model fișă de avizare opțional;
2. Precizări cu privire la tipul opționalelor la nivel gimnazia și liceal;
3. Calendar de activități

ANEXA 3 LA
PROCEDURA OPERAȚIONALĂ CU PRIVIRE LA ORGANIZAREA ȘI DESFĂȘURAREA
ACTIVITĂȚILOR DE AVIZARE A PROIECTELOR DE PROGRAME
PENTRU CURRICULUM LA DECIZIA ȘCOLII

CALENDAR DE ACTIVITĂȚI:

Perioada	Activitatea	Participanți
11-22 aprilie 2011	Definitivarea programului de preluare/predare a dosarelor aferente avizării ofertei educaționale de tip CDȘ, pe fiecare specialitate și inspector școlar	Inspectorii școlari de specialitate, comisia de curriculum a ISMB
28 aprilie 2011	Afișarea pe site-ul ISMB a programului de preluare/predare a dosarelor	Comisia de curriculum a ISMB, Compartimentul Informatizare
02-13 mai 2011	Depunerea și înregistrarea dosarelor ⁽¹⁾	Reprezentanți ai unităților de învățământ, inspectori de specialitate
	Analiza dosarelor și acordarea avizului de conformitate, cu eventualele recomandări ⁽²⁾	Inspectori de specialitate
16-20 mai 2011	Predarea dosarelor către reprezentanți ai unităților de învățământ, conform programării afișate pe site-ul ISMB; consiliere cu privire la recomandările făcute	Inspectori școlari de specialitate, reprezentanți ai unităților de învățământ
21-30 mai 2011	Revenirea dosarului de avizare la ISMB, cu corecturile aferente aspectelor însoțite de recomandări	Comisia de Curriculum a ISMB

(1)- pentru fiecare tip de opțional se vor aduce la ISMB:

→ fișa de avizare, în două exemplare, în original, completată cu toate elementele de conformitate (bifarea rubricilor, semnături și sigiliul unității de învățământ);

→ proiectul de programă care are toate componentele precizate în fișa de avizare (2 exemplare);

Preluarea dosarelor se va face, pe discipline, de către inspectorii de specialitate, în raport cu programul care se va afișa pe site-ul ISMB.

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII

Direcția Generală Învățământ Preuniversitar

Str. G-ral Berthelot 28-30, București, sector 1, cod 010168

Tel: 405.62.21; Fax: 313.55.47

Nr. 39595 / 18.09 2006

Către

Inspectoratul școlar al județului
În atenția inspectorului școlar general

Prin prezenta vă transmitem un tablou recapitulativ al tipurilor de curriculum la decizia școlii (CDȘ), valabile pentru anul școlar 2006-2007. Vă rugăm ca, până la data 20 septembrie 2006, să transmiteți prezenta notă în toate unitățile de învățământ.

Tipurile de CDȘ valabile pentru anul școlar 2006-2007

I. Pentru învățământul liceal

1. Aprofundare

► este derivat din oricare din disciplinele studiate în trunchiul comun și/sau în curriculumul diferențiat, urmărind **aprofundarea** competențelor specifice ale disciplinei vizate, prin noi unități de conținut.

<i>Caracteristici ale programei</i>	<i>Regim orar</i>	<i>Notare în catalog</i>
Aceleași competențe specifice – ca și în programa școlară în vigoare. Noi conținuturi – cele notate cu asterisc (*) în programa școlară în uz sau altele.	Se alocă din CDȘ.	Aceleași rubrică din catalog cu disciplina sursă

2. Extindere

► este derivat din oricare dintre disciplinele studiate în trunchiul comun și/sau în curriculumul diferențiat, urmărind **extinderea** competențelor generale ale disciplinei, prin noi competențe specifice corelate cu noi conținuturi.

<i>Caracteristici ale programei</i>	<i>Regim orar</i>	<i>Notare în catalog</i>
Noi competențe specifice și noi conținuturi , corelate cu acelea ale programei de trunchi comun și/sau ale celei de curriculum diferențiat.	Se alocă din CDȘ.	Rubrică nouă în catalog

3. Optional ca disciplină nouă

► introduce un obiect de studiu, în afara celor prevăzute în trunchiul comun și/sau în curriculumul diferențiat pentru un anumit profil / pentru o anumită specializare.

<i>Caracteristici ale programei</i>	<i>Regim orar</i>	<i>Notare în catalog</i>
Noi competențe specifice și noi conținuturi , altele decât cele ale programelor pentru disciplinele prevăzute în planul-cadru.	Se alocă din CDȘ.	Rubrică nouă în catalog

4. Optional integrat

► introduce, ca obiect de studiu, o nouă disciplină, structurată în jurul unei teme integratoare pentru o anumită arie curriculară sau pentru mai multe arii curriculare.

<i>Caracteristici ale programei</i>	<i>Regim orar</i>	<i>Notare în catalog</i>
Noi competențe specifice – complexe, integrative. Noi conținuturi – interdisciplinare.	Se alocă din CDȘ.	Rubrică nouă în catalog

II. Pentru învățământul primar și gimnazial

1. Aprofundare

- ▶ se aplică numai la disciplinele care, în planul-cadru de învățământ în vigoare, au prevăzută plajă orară (număr minim și număr maxim de ore pe săptămână);
- ▶ se realizează în limita numărului maxim de ore prevăzut în plaja orară a disciplinei vizate, numai în cazuri de recuperare, pentru clasele/ grupele de elevi care nu reușesc să atingă nivelul minimal al obiectivelor prevăzute de programă în anii anteriori;
- ▶ urmărește aprofundarea obiectivelor de referință ale disciplinelor din trunchiul comun, prin diversificarea activităților de învățare, în limita numărului maxim de ore prevăzut în plaja orară a unei discipline.

Caracteristici ale programei	Regim orar	Notare în catalog
Programa pentru trunchiul comun, în limita numărului maxim de ore din plaja orară prevăzută în planul-cadru.	Se alocă din plaja orară a disciplinei.	Acceași rubrică din catalog cu disciplina sursă

2. Extindere

- ▶ se aplică numai la disciplinele care, în planul-cadru de învățământ în vigoare, au prevăzută plajă orară (număr minim și număr maxim de ore pe săptămână);
- ▶ se realizează în limita numărului maxim de ore prevăzut în plaja orară a disciplinei vizate;
- ▶ urmărește extinderea obiectivelor cadru și a conținuturilor din programa de trunchi comun, prin obiectivele de referință și unitățile de conținut marcate cu asterisc (*) în programa școlară în vigoare;
- ▶ presupune parcurgerea programei în întregime (inclusiv a elementelor marcate cu asterisc).

Caracteristici ale programei	Regim orar	Notare în catalog
Obiectivele de referință și conținuturile notate cu asterisc (*), din programa școlară a disciplinei vizate, în limita numărului maxim de ore din plaja orară prevăzută în planul-cadru.	Se alocă din plaja orară a disciplinei.	Acceași rubrică din catalog cu disciplina sursă

3. Opțional la nivelul disciplinei

- ▶ constă fie din activități/ module/ proiecte care nu sunt incluse în programa școlară națională, fie dintr-o disciplină care nu este prevăzută ca atare în planul-cadru sau care nu apare la o anumită clasă/ ciclu curricular.

Caracteristici ale programei	Regim orar	Notare în catalog
Noi obiective de referință și noi conținuturi, altele decât cele din programa de trunchi comun a disciplinei.	Se alocă de la Discipline opționale.	Rubrică nouă în catalog

4. Opțional la nivelul ariei curriculare

- ▶ presupune alegerea unei teme care implică cel puțin două discipline din aceeași arie curriculară; în acest caz, pornind de la obiectivele-cadru ale disciplinelor, vor fi formulate noi obiective de referință, din perspectiva temei pentru care s-a optat.

Caracteristici ale programei	Regim orar	Notare în catalog
Noi obiective de referință și noi conținuturi complexe (noutatea este definită față de programele disciplinelor de trunchi comun implicate în integrare).	Se alocă de la Discipline opționale.	Rubrică nouă în catalog

5. Opțional la nivelul mai multor arii curriculare

- ▶ presupune alegerea unei teme care implică cel puțin două discipline aparținând unor arii curriculare diferite; în acest caz, informațiile cu care elevii vor opera au un caracter complex și se referă la tranziția de la copilărie la adolescență, la trecerea de la copilărie la adolescență, la tranziției etc.

Caracteristici ale programei	Regim orar	Notare în catalog
Noi obiective de referință și noi conținuturi complexe (noutatea este definită față de programele disciplinelor de trunchi comun implicate în integrare).	Se alocă de la Discipline opționale.	Rubrică nouă în catalog

DIRECTOR GENERAL,

Liliana Preoteasa

PREȘEDINTE CNC,

Autoaneta-Firuța Tacea

Antetul unității de învățământ	Avizat, Inspector de specialitate, _____ Nr. înregistrare I.S.M.B.: ____/____.05.2011
---------------------------------------	---

**FIȘĂ DE AVIZARE
A PROIECTULUI DE PROGRAMĂ PENTRU CURRICULUM LA DECIZIA ȘCOLII⁽¹⁾
AN ȘCOLAR 2011-2012
DISCIPLINA: _____**

A. DATE GENERALE

1.	Titlul opționalului ⁽²⁾	
2.	Tipul opționalului ⁽³⁾	
3.	Clasa	
4.	Durată ⁽⁴⁾	
5.	Număr de ore pe săptămână	
6.	Autorul programei ⁽⁵⁾	
7.	Cadrul didactic care susține cursul în anul școlar 2011-2012	

B. CRITERII ȘI INDICATORI DE EVALUARE⁽⁶⁾

				DA NU DA, cu recomandare
I. Respectarea structurii standard a programei				
Argument				
Competențe specifice/obiective operaționale ⁽⁷⁾				
Activități de învățare (cel puțin una pentru fiecare competență specifică)				
Conținuturi				
Modalități de evaluare				
II. Existența unei bibliografii				
III. Existența unui suport de curs propriu⁽⁸⁾				
IV. Elemente de calitate				
Respectarea particularităților de vârstă ale elevilor				
Concordanța cu etosul școlii, cu interesele elevilor și cu nevoile comunității				
Conținutul argumentului				
* oportunitatea opționalului				
* realismul în raport cu resursele disponibile				
Corelarea competențelor/obiectivelor cu activitățile de învățare				
Corelarea competențelor/obiectivelor cu unitățile de conținut				
Adecvarea modalităților de evaluare la demersul didactic propus				

Avizul responsabilului Comisiei pentru curriculum din unitatea de învățământ: _____

S-au parcurs etapele de constituire a ofertei educaționale de tip CDȘ, cu consultarea partenerilor educaționali și s-au depus la portofoliul Comisiei pentru curriculum din unitatea de învățământ documentele aferente (oferta educațională pe segmentul CDȘ, propunerile și opțiunile elevilor/părinților).

Oferta de tip CDȘ – opționale - a fost prezentată, discutată și validată în ședința Consiliului profesoral al unității de învățământ din data de _____.

Suportul de curs (propriu sau materialul rezultat ca selecție din bibliografia propusă) a fost înregistrat ca document școlar în unitatea de învățământ cu nr. ____/____.

Avizul conducerii școlii:

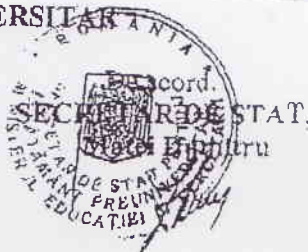
Recomandările inspectorului școlar de specialitate⁽⁹⁾: _____

Notă:

- (1) – prezenta fișă de avizare se aplică proiectelor de programă care se adresează claselor I-XII; se referă numai la componenta CDȘ de tip opțional (cu rubrică distinctă în catalog, dar nu de tip extindere).
- (2) – titlul opționalului este cel care se va înscrie în rubrica din catalog;
- (3) – tipul opționalului se va alege, în raport cu competențele generale și specifice incluse în programa CDȘ, și funcție de anul de studiu, conform precizărilor cuprinse în anexa 2;
- (4) – se va completa după caz cu: 1 an /* ani, sau prin precizarea numărului de module (în cazul alternativelor educaționale, organizate pe module);
- (5) – se va completa cu numele cadrului/cadrelor didactice care a/au elaborat programa și/sau suportul de curs.
- (6) - pentru a fi avizat proiectul de programă trebuie să întrunească "DA" la punctele I și II și cel puțin 5 "DA" / "DA cu recomandări" la punctul IV;
- (7) – programa va fi structurată pe competențe specifice pentru clasele V-XII, respectiv pe obiective operaționale pentru clasele I-IV;
- (8) – se va completa „DA” doar în cazul în care se face dovada că suportul de curs este concepție proprie.
- (9) – dacă există recomandări ale inspectorului de specialitate, titularul proiectului de programă va revizui aspectele neconforme, urmând ca până la data de 30 mai 2011 să revină la ISMB cu dosarul pentru avizare.

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII
DIRECȚIA GENERALĂ ÎNVĂȚĂMÂNT PREUNIVERSITAR

AVIZAT.
Cabinet ministru

PRECIZĂRI

cu privire la desfășurarea activităților opționale în grădinița de copii

Ca urmare a unor întrebări repetate primite de la directori de unități școlare sau inspectori de specialitate, precum și de la diverși parteneri educaționali din comunitate (părinți, consilii locale, ONG-uri etc.), ne rezervăm dreptul de a reveni cu unele precizări, în vederea evitării unor disfuncții în desfășurarea activităților opționale în grădinițele de copii.

În acest context, vom face referiri la următoarele documente reglatoare:

- Planul de învățământ pentru nivel preșcolar (3-6/7 ani), aprobat prin O.M.nr.4481/2000;
- Metodologia de aplicare a planului pentru învățământul preșcolar, parte componentă a ordinului anterior menționat;
- Notificarea cu privire la organizarea activităților opționale în unitățile de învățământ preșcolar, cu nr.41.945/2000.

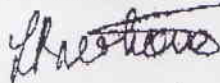
Ținând cont de prevederile documentelor menționate, considerăm că trebuie să facem o serie de precizări, respectiv:

- activitățile opționale fac parte din planul de învățământ pentru nivelul preșcolar; în realizarea orarului, se pornește de la activitățile comune propuse a se desfășura cu copiii în decursul unei săptămâni; la acestea se adaugă alte activități, cum ar fi: activități alese, extinderi, opționale și, eventual, activități din perioada după-amiezii (în cazul grupelor cu orar prelungit și săptămânal), ținând cont de numărul minim sau maxim de activități pe săptămână recomandat de planul de învățământ;
- numărul maxim de activități opționale la nivelul I (3-5 ani) trebuie să fie de 1 activitate pe săptămână, iar la nivelul II (5-6/7 ani) trebuie să fie de 2 activități pe săptămână;
- activitățile opționale se desfășoară pe tot parcursul programului copiilor: timpul afectat unei activități opționale în programul zilnic este același cu cel afectat celorlalte activități: în medie 15-45 minute; în general activități de 15-20 de minute pentru nivelul 3-5 ani și activități de 30-35 de minute pentru nivelul 5-6/7 ani;

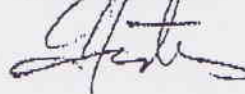
- *categoryile de activități/cursuri/teme opționale pot fi realizate pe clase sau pe grupe de 10-15 copii, în funcție de posibilitățile grădinițelor;*
- *activitățile/cursurile/temele opționale pot fi desfășurate de: educatoare, în timpul programului (în acest caz, opționalul este considerat ca făcând parte din norma cadrului didactic), educatoare sau un alt cadru didactic, în afara programului (în acest caz este vorba de plata cu ora sau de cumul) sau de fundații, asociații, agenți economici, persoane fizice autorizate;*
- *educatoarea care desfășoară un opțional de limbă engleză sau de utilizare a calculatorului trebuie să facă dovada calificării în domeniul respectiv; evident, în cazul în care opționalul (indiferent de document) este realizat de o altă persoană (profesor din învățământul de stat, persoană fizică autorizată sau angajat al unei fundații/asociații etc.) dovada calificării va sta la baza încheierii convenției de prestări servicii;*
- *sumele cu care părinții contribuie pentru activitățile opționale (altele decât cele desfășurate de educatoare în timpul programului), se administrează și se cheltuiesc numai de către comitetele de părinți;*
- *activitățile opționale pot fi realizate și de echipe de cadre didactice, conform Ordonanței Guvernului României nr.103/27.08.1998, privind modificarea normei didactice; activitatea în echipă se poate realiza la nivelul proiectării didactice, al predării propriu-zise la grupă și al evaluării; educatoarea care nu poate realiza un opțional, poate forma echipă cu profesorul care desfășoară opționalul;*
- *programele pentru activitățile opționale pot fi elaborate de Ministerul Educației și Cercetării, de inspectorul de specialitate sau chiar de educatoarea/profesorul care desfășoară opționalul respectiv (pentru ultimul caz este necesar avizul comisiei metodice).*

Inspectoratele școlare, prin inspectorii de specialitate, vor asigura distribuția Precizărilor cu privire la desfășurarea activităților opționale în grădinița de copii în toate unitățile de învățământ preșcolar. De asemenea, inspectorii de specialitate vor verifica modul în care sunt respectate și aplicate prevederile menționate în prezentul document.

DIRECTOR GENERAL,
Liliana Preoteasa

DIRECTOR,
Gabriela Guțu

INSPECTOR GENERAL,
Viorica Preda

